

IN ALTUM
Liceum
Ogólnokształcące
Katowice

Program Wychowawczy **Liceum Ogólnokształcącego** **IN ALTUM**

Katowice 2022

ul. Deszczowa 14
40-318 Katowice
e. sekretariat@inaltum.edu.pl
www.inaltum.edu.pl

Organ prowadzący:
Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Rodziny Węgielek
ul. Pawła Kołodzieja 89a
40-749 Katowice
NIP: 634248258 | REGON: 278013240 | KRS:0000150431

I. Wprowadzenie

Program wychowawczy określa, jakimi wartościami kierujemy się w wychowaniu uczniów oraz jakie normy postępowania są pożądane, aby rozwijali swoje zdolności, uzyskali dojrzałość oraz umiejętności konieczne do podejmowania decyzji w sposób wolny i odpowiedzialny.

Program wychowawczy Liceum został opracowany na podstawie doświadczeń szkół opartych na modelu edukacji spersonalizowanej, realizowanym w placówkach Stowarzyszenia Na Rzecz Edukacji i Rodziny WĘGIELEK.

Projekt edukacyjny szkoły stanowi syntezę głównych założeń wychowania o wysokiej jakości: spersonalizowanego, pełnego i spójnego, które obejmuje całościowy i harmonijny rozwój osoby zgodnie z chrześcijańską koncepcją człowieka. Zgodnie z tymi zasadami szkoła zapewnia swoim wychowankom edukację spersonalizowaną – edukację ucznia jako osoby wyjątkowej i niepowtarzalnej, dążącej do swojego rozwoju i doskonalenia charakteru. Celem i zadaniem szkoły jest wspieranie osobowego rozwoju ucznia w wymiarze intelektualnym, wolitywnym, emocjonalnym, duchowym, fizycznym.

Program wychowawczy Liceum odzwierciedla głęboki dorobek kulturowy oraz wartości cywilizacji chrześcijańskiej. Jest holistyczny – obejmuje wszystkie obszary rozwoju człowieka.

II. Założenia dotyczące działań wychowawczych

Szansą na powodzenie działań wychowawczych podejmowanych w szkole jest oparcie się na cechach charakteryzujących postawę uczniów w wieku licealnym: **na ich pragnieniu doskonalenia się, ciekawości poznawczej, potrzebie autorytetów oraz więzi z rodzicami.**

Pragnienie doskonalenia się

Celem wychowania jest dążenie do tego, aby każdy z naszych uczniów świadomie starał się doskonalić i rozwijać się w możliwie najpełniejszy sposób.

System tutoringu promuje indywidualne podejście do każdego ucznia. Tutoring jest procesem, który wspiera uczniów w ich rozwoju i polepszaniu efektów ich świadomego działania.

Ważna jest też pomoc w nabywaniu i ćwiczeniu określonych kompetencji. Dla młodzieży w wieku 15-18 lat takie cechy jak szczerłość, pracowitość, hojność, odpowiedzialność i męstwo znajdują wyraz w trosce o innych i pragnieniu sprawiedliwości. Dlatego w działania szkoły wpisany jest wolontariat jako zachęta do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym i pragnienia pozytywnego wpływania na społeczeństwo, w duchu służby innym.

W tym wieku wyraźna jest już umiejętność refleksji i troska o swoją przyszłość, coraz bardziej samodzielne myślenie, decydowanie i działanie według dobrze ukształtowanego sumienia.

Ciekawość poznawcza

Szkoła stara się rozwijać ciekawość poznawczą uczniów, odpowiadając na charakterystyczną dla tego wieku postawę poszukującą. Zadaniem szkoły jest budzić pasję poznawczą ucznia, chęć zadawania istotnych pytań - o świat, o relacje z innymi, o sens życia i wiary - bez obawy przed kontestacją i buntem młodych ludzi, prowokując ich do poszukiwania własnej tożsamości i doskonalenia się.

Stąd nacisk na wysoki poziom dydaktyczny, a także pomoc uczniom w osiągnięciu wystarczającego poziomu wiedzy na temat zasad i norm moralnych oraz nawyku rozumowania moralnego, tak aby mogli wartościować wydarzenia, osoby, sytuacje mające związek z ich własnym życiem według obiektywnych kryteriów moralnych.

Współpraca z rodzicami

W naszej szkole kładziemy nacisk na współpracę z rodzicami. W szczególności tutor ucznia blisko współpracuje z jego rodzicami. W ciągu roku szkolnego rodzice mają możliwość spotkań z tutorem w celu omówienia bieżących spraw edukacyjnych i wychowawczych. Tutor regularnie rozmawia także z uczniem/uczennicą, wspierając ich w realizacji planów edukacyjnych i kształtowaniu charakteru.

Stworzenie środowiska, w którym rodzice i szkoła zgadzają się co do wspólnych wartości, pomaga rodzicom pogłębić relację z ich dziećmi w okresie, w którym brak takiego porozumienia mógłby owocować buntem młodego człowieka i jego alienacją.

Autorytet nauczyciela

Program wychowawczy jest jednocześnie wyzwaniem do formacji nauczycieli. Każda osoba pracująca w szkole jest jednocześnie wychowawcą młodzieży, a co za tym idzie stara się:

- dawać przykład współpracy ze wszystkimi w zespole i uczenia się od siebie nawzajem, odpowiedzialności za innych, otwartości i ducha służby,
- nie przerzucać ciężaru pracy na innych nauczycieli, a odpowiedzialności na dyrekcję w przypadku stresu i zmęczenia.
- znać i cenić wartość prawdy; umieć przyznać się do błędu, własnej niewiedzy, umieć przeprosić, nagradzać dociekliwe pytania, dzięki którym uczeń poszukuje, zachęca innych do dociekliwości i mobilizuje do rozwoju.
- pragnąć, aby relacje uczniów z Bogiem były żywe i głębokie, dlatego samemu starać się pogłębiać swą wiarę, unikać letniości i formalizmu swoich praktyk pobożności.

III. Profil absolwenta

Uczennicę/ucznia kończącego szkołę cechuje:

- pragnienie szukania prawdy, umiejętność bronięcia jej, poznanie siebie;
- świadomość fundamentalnych wymogów wynikających z godności człowieka;
- męstwo i panowanie nad sobą, stałość i wytrwałość;
- umiejętność wymagania od siebie w sytuacjach rodzinnych, zawodowych i społecznych;
- miłość do wolności i szacunek dla różnorodności, otwartość wobec opinii innych osób w sprawach, w których możliwe są różne opinie;
- pracowitość i pragnienie, by dobrze wykonać każdą rzecz.
- hojność, w dzieleniu się nie tylko swoimi rzeczami, ale także własnym czasem, umiejętnościami itp.
- odpowiedzialność, w rozeznaniu i realizacji życiowego powołania;
- roztropność i kierowanie się kryteriami etycznymi w doborze lektur, spektakli, rozrywki itp.;
- zaufanie i szczerłość wobec osób wspomagających ich wychowanie: rodziców i nauczycieli.
- pozytywne podejście do problemów i pozytywne reagowanie na trudności;
- przyjaźń i lojalność.

IV. Metody wdrażania programu wychowawczego

Forma	Czas realizacji
Lekcja wychowawcza	45 min. co 1 tyg.
Rozważanie z Kapelanem szkoły	W ramach wyjazdu formacyjnego i rekolekcji szkolnych
Msza św.	1/ m-c
Rada Klasy	Spotkanie 1/tydz.
Dyżury	TAK
Wycieczki	2 lub 3 dni
Spotkania z tutorem	2/ m-c
Rozmowa z księdzem	Dobrowolna
Wolontariat	Ustalany indywidualnie

V. Podstawowe formy realizacji standardów pracy wychowawczej

Lekcja wychowawcza

Podczas lekcji wychowawczych realizowany jest systematyczny program edukacji moralnej, którego celem jest kształcenie intelektu, umocnienie woli i promowanie zrównoważonego życia emocjonalnego. Program ten ma na celu usystematyzowanie i dopełnienie edukacji moralnej, którą uczniowie nabywają podczas innych zajęć w szkole oraz włożenie ich w kontekst sytuacji życiowych, które angażują ich emocjonalnie, tak aby umieli je odpowiednio analizować i przewidywać pozytywne lub negatywne skutki proponowanych rozwiązań.

Lekcja wychowawcza jest prowadzona:

- z wykorzystaniem metod, w której dialog i pozytywny wzorzec są głównymi narzędziami; m.in. studiowanie tematów moralnych, debata i dialog na aktualne tematy, studium kasusów, praktykowanie cnót itp.
- dynamicznie, praktycznie i przy uczestnictwie klasy;
- w oparciu o pozytywne cechy klasy;
- przy użyciu aktualnej terminologii (słownictwa, którymi można wyjaśniać pojęcia mniej zrozumiałe).

Spotkania z tutorem

Tutor to nauczyciel, który – w ramach swojej pracy zawodowej – ma zadanie współpracy z rodzicami w obszarze wychowania ich dziecka. Funkcja ta zawiera w sobie obowiązek osobistych spotkań z uczniem/uczennicą w porozumieniu z jej rodzicami, którzy są pierwszymi wychowawcami. Zadanie tutora to pomoc uczniom poznać siebie, doceniać świat, który ich otacza, odpowiednio pożytkować swoją wolność i wysilać się by osiągnąć maksymalnie dużo.

Aby prowadzić pracę w sposób profesjonalny, tutor musi dobrze poznać cechy i ograniczenia każdego ucznia, jego charakter, zalety i wady, środowisko rodzinne, przyjaciół, postawę i wykorzystywanie zajęć, czas i stosowane techniki nauki oraz inne okoliczności, które może uzyskać przy pomocy własnej obserwacji, osobistych relacji z uczniem i jej rodzicami oraz informacji od innych nauczycieli. Praca tutora jest zawsze wynikiem relacji pełnej zaufania. Tutor nie powinien zastępować woli rodziców lub ucznia wskazując im, co mają robić. Powinien pomagać im w podejmowaniu własnych decyzji, w działaniu w wolności osobistej w obliczu własnej odpowiedzialności. Tutor musi zawsze działać z nastawieniem pozytywnym, traktując wszystkich ze spokojem, nie bojąc się niczego i nie ulegając zniechęceniu, unikając tego, co mogłoby się wydawać narzucaniem, przymusem lub nadopiekuńczością, ale przyjmując serdeczną i uprzejmą postawę pomagającą w rozważeniu własnej sytuacji, w staraniu o przewyciężenie wad i o umocnienie zalet.

Tutorzy prowadzą swoją pracę głównie podczas osobistych spotkań z powierzonymi mu rodzinami: rodzicami oraz uczennicami. Rozmowa wymaga przygotowania i powinna rozpocząć się od oceny celów uzgodnionych podczas poprzedniej rozmowy.

Tematy, jakie można poruszać przy każdej okazji, są bardzo zróżnicowane. Nie mogą ograniczać się do komentowania wyników szkolnych, choć oczywiście trzeba traktować również tę sprawę poważnie, ponieważ nauka i praca jest podstawowym środkiem osobistej samorealizacji i środkiem wychowawczym. Trzeba poznać możliwości każdego ucznia, jego potrzeby, zainteresowania, pragnienia; starać się, by był w stanie zrozumieć sens wartości i hierarchię panującą między nimi; poznać przyczyny rzeczy i ich fundament etyczny; zrozumieć, że bycie szczęśliwym wymaga spójności z dobrem; pomóc pokonać własny egoizm, otwierając się na innych i mieć pragnienie budowania bardziej sprawiedliwego społeczeństwa; jednym słowem, pomóc we wszystkim, co pozwoli im wieść szczęśliwe życie.

Dyżury

Dyżury mają na celu rozwinąć w uczniach odpowiedzialność oraz ducha służby. Są one drobnymi, codziennymi obowiązkami, wspomagającymi sprawne funkcjonowanie życia klasy i szkoły. Uczniowie powinni widzieć sens dyżurów i owoce ich wypełniania – powinni móc zauważyć, że dzięki wysiłkowi każdego z nich, cała klasa dobrze funkcjonuje. Odpowiedzialność jest większa, gdy uczeń jest świadomy, że musi zdać sprawę z ich wypełnienia przed swoimi koleżankami, kolegami i nauczycielami.

Dodatkowo, dyżury pomagają każdemu nabrać zaufania do siebie, gdy widzi, że powierzane są mu prace, które wymagają wysiłku, a on jest w stanie na niego się zdobyć.

Wolontariat

Wychowanie do solidarności, a w szczególności rozwój cnót społecznych (zrozumienia, tolerancji, akceptacji, hojności, współpracy, wyrozumiałości, solidarności, sprawiedliwość) powinno się rozpocząć w najbliższym otoczeniu: w rodzinie i w szkole. Działanie, które jest owocem własnej refleksji wspiera formowanie zakorzenionych postaw. Jest istotne, by uczniowie realnie pomagali innym, nie tylko pozostawali przy spekulacjach na temat potrzeb występujących w społeczeństwie. Codzienne życie w domu i w szkole jest okazją do rozwoju wielu cnót społecznych oraz do otrzymania nagrody, jaką jest satysfakcja z powodu zrobienia czegoś dobrego, użytecznego, wartościowego, dla innych. Uczniowie powinni być świadomi ważności odkrywania potrzeb

najbliższych im osób: rodziców, braci, sióstr, koleżanek, kolegów, jako pierwszego znaku i objawu hojnej i otwartej miłości wobec wszystkich ludzi.

Oprócz innych środków wspierających wychowanie do solidarności przewidzianych w szkole (Rada klasy, dyżury, wzajemna pomoc – szczególnie osobom chwilowo chorym lub słabszym z danego przedmiotu), uczniowie biorą udział w ciągu roku szkolnego w wolontariacie na rzecz potrzebujących, trwającej określoną ilość godzin.

Wycieczka klasowa

Wycieczka klasowa jest okazją do wzmożonego kontaktu między nauczycielami a uczniami oraz pomiędzy samymi uczniami, co pozwala na zwiększenie zaufania, zacieśnienie przyjaźni, integrację, okazję do wzajemnej pomocy oraz rozwój cnót społecznych. Wycieczka powinna być dobrze zaplanowana, mieć temat przewodni, rozkład dnia, podczas którego powinien znaleźć się czas na zgłębienie przewodniego tematu, wypełnienie dyżurów, praktyki chrześcijańskie oraz bycie razem.

Rada Klasy

Rada Klasy jest organem umożliwiającym uczestnictwo uczniów w zarządzaniu klasą oraz środkiem kształcącym, który stymuluje poczucie odpowiedzialności, koleżeństwo oraz ducha służby. Rada Klasy jest również nieocenioną pomocą dla nauczyciela w osiągnięciu założonych celów edukacyjnych i wychowawczych oraz wspólnym środkiem kształcenia uczniów - liderów, przygotowującym ich do zadań w dorosłym życiu.

Zwykle Rada Klasy liczy trzech członków, wybranych w głosowaniu przez resztę klasy. Członkowie Rady Klasy pracują kolegiально, nie dzielą się wg ważności, ale wg odpowiedzialności za dany obszar.

Rady Klas spotykają się raz w tygodniu z dyrektorem placówki i omawiają wspólne projekty, które służą rozwojowi całej szkoły.

Członkowie Rady Klasy nie reprezentują pozostałych uczniów w zwykłym rozumieniu tego słowa. W naszej szkole, każdy uczeń reprezentuje siebie samego i sam ma dostęp do wszystkich osób do których potrzebuje się zwrócić (nauczycieli oraz dyrekcji). Misja Rady Klasy to nie składanie zażaleń lub próśb, lecz służba całej klasie.

Dokładne wskazówki dotyczące sposobów funkcjonowania Rady Klasy zawarte są w oddzielnym dokumencie.

VI. Zadania nauczycieli – wychowawców klasy

- Nauczyciel podejmujący pracę w naszej placówce zna i przestrzega zasady w niej obowiązujące i zobowiązuje się do ich wypełniania w swej codziennej pracy oraz stara się swoim przykładem świadczyć o utożsamianiu się z nimi.
- Nauczyciel ściśle współpracuje ze szkołą w realizowaniu przyjętego w nim programu wychowawczego.
- Nauczyciel stara się wykonywać swoją pracę i zadania w duchu służby i dla dobra każdego ucznia, rodziny, placówki oraz całego społeczeństwa.
- Każdy nauczyciel jest jednocześnie wychowawcą. Natomiast nauczyciele-tutorzy są w sposób szczególny odpowiedzialni za procesy wychowawcze. Zobowiązani są do odbycia minimum trzech indywidualnych spotkań z obojgiem rodziców w ciągu roku.
- Nauczyciel wykorzystuje wychowawczo codzienne zdarzenia w klasie, promując ich pozytywne postawy, zaś w zachowaniach negatywnych dostrzegając możliwość lepszego poznania wychowanka i zachęcania go do poprawy.
- W szczególności każdy nauczyciel stara się, aby uczniowie:
 - a. Starali się podejmować małe, konkretne kroki na drodze wzrastania
 - b. Ufali w możliwość sukcesu w walce o zdobycie założonych celów
 - c. Wkładali w swoje starania serce i energię
 - d. Rozumieli sens podejmowanych starań
 - e. Starali się być za nie odpowiedzialni
 - f. Odkrywali swoje postępy
 - g. Nie zniechęcali się trudnościami, znajdując w nauczycielu pomoc i wsparcie.
- Każdy nauczyciel dba o swoje stałe doskonalenie osobiste i zawodowe.
- Nauczyciele podejmują pracę zespołową nad wyznaczeniem kierunków procesu kształcenia, dzieląc się doświadczeniami oraz biorąc czynny udział w badaniu i rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

VII. Zadania rodziców jako wychowawców swoich dzieci

- Na rodzicach spoczywa niezbywalne prawo i odpowiedzialność za wychowanie dzieci. Nauczyciele uczestniczą w tym prawie i obowiązku w sposób uzupełniający, w takim stopniu, w jakim rodzice powierzą to zadanie ośrodkowi edukacyjnemu, nie zrzekając się w ten sposób swojej odpowiedzialności. Szkoła pomaga rodzicom jako niezastąpionym i podstawowym wychowawcom, w wypełnianiu ich zadań.
- Odpowiedzialność rodziców obejmuje wszystkie aspekty wychowania. Wysoki poziom kształcenia i skuteczne wychowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy rodzina i szkoła przyjmują te same wartości i zasady

wychowawcze. Kiedy rodzina i placówka stanowią dwa zrównoważone i spójne pod względem wartości środowiska, ustanawia się najtrwalsze podstawy bardzo dobrego wychowania.

- Szkoła utrzymuje żywy, ścisły i stały kontakt z rodzicami swych uczniów, szczególnie poprzez rozmowy tutora ucznia z jego rodzicami. Rodzice są zobowiązani do odbycia co najmniej trzech rozmów z tutorem w ciągu roku szkolnego.
- Rodzice dokładają wszelkich starań, aby korzystać z oferowanych im różnorodnych środków kształcenia i doradztwa: wykładów z zakresu wiedzy o wychowaniu dorastających dzieci, kursów, konferencji, konsultacji oraz innych środków, mających na celu wspomaganie ich w wychowaniu.